

Goatron: The House of the Goat
**Tekstin, kuvan ja musiikin
vuorovaikutus metallimusiikissa**

Tampereen ammattikorkeakoulu
Viestinnän koulutusohjelman opinnäytetyö
Visuaalinen suunnittelu
Kevät 2008
Hannu Timonen

OPINNÄYTTEEN TIIVISTELMÄ

Hannu Timonen

Goatron: The House of the Goat – Tekstin, kuvan ja musiikin vuorovaikutus metallimusiikissa

toukokuu 2008

26 sivua + liitteet = 32 sivua + audio cd

Tampereen ammattikorkeakoulu

Viestinnän koulutusohjelma

Visuaalinen suunnittelu

Lopputyön muoto: projekti

Avainsanat: Metallimusiikki, kokonaistaideteos, populaarimusiikki, levynkannet

Opinnäytetyöni käsittelee metallimusiikkia sinänsä ja sitä, kuinka siinä voidaan kuvat, tekstit ja musiikki yhdistää oopperamaiseksi kokonaistaideteokseksi. Asiaa käydään läpi metallimusiikin historiaan nojaten, sitä pohtien ja uutta keksien. Opinnäytetyöni keskeinen osa on Goatron-yhtyeen The House of the Goat –cd, jossa työn aihe hyvin tulee esille.

Työssä käydään läpi levynkansia ja teemoja metallimusiikin eri kehitysvaiheissa sekä perehdytään tekstien kuvan ja musiikin omakohtaiseen työstämiseen kohti kokonaisuutta edellä mainitun levyn luomisen aikana. Työn aikana on käyty tekstien luominen ensin suomeksi ja sitten englanniksi, kansien suunnittelu kuvituksista typografiaan sekä tietysti sävellysprosessi yksityiskohtaisesti sävellysvaiheesta äänitykseen. Työn liitteenä on työn aikana luotu äänilevy The House of the Goat.

THESIS SUMMARY

Hannu Timonen

Goatron: The House of the Goat – The interaction of text, picture and music in metal music

May 2008

26 pages + appendixes = 32 pages + cd audio

TAMK University of Applied Sciences

Media Programme

Area of specialisation: Visual Design

Type of Final Project: Project

Thesis supervisor: Ari Närhi

Keywords: Metal music, Total artwork, Popular music, Album covers,

Abstract:

My thesis deals with metal music and whether one can produce a piece of art, far closer to a total artwork by closely combining lyrics, music and illustrations. I browse through the history of metal music, analysing it, still inventing something new. The essential part of my thesis is the album The House of the Goat, which includes and represents the essence of my thesis.

I go through album covers and common themes among lyrics and illustrations in different periods of metal. I also try to bring my own views on the whole process of making the album mentioned earlier: The illustrations, the lyrics, typography and of course the songs. How they all were conceived to work well together almost as a total artwork. As an appendix I have included the album The House of the Goat.

SISÄLLYS

1 Johdanto.....	3
2 Lyhyesti metallimusiikista.....	5
3 Wagnerilainen kokonaistaideteos	6
4 Kuvien ja teemojen merkitys ja kehitys metallimusiikissa.....	6
4.1 Alkutaival.....	7
4.2 Kaksijakoinen 80-luku.....	8
4.3 Synkkä 90-luku.....	11
4.3.1 Death metal.....	11
4.3.2 Black metal.....	12
5 Kuva, teksti, musiikki, kuva.....	14
5.1 Tekstit.....	14
5.1.2 Tarinan ideointi.....	15
5.1.3 Tarina suomeksi.....	15
5.1.4 Tarina englanniksi.....	16
5.2 Musiikki.....	17
5.2.1 Sävellys.....	17
5.2.2 Äänitys.....	19
5.2.2.1 Kitarat.....	20
5.2.2.2 rummut ja ohjelmointi.....	20
5.2.2.3 bassot.....	21
5.2.2.4 koskettimet.....	21
5.3 Kuvitus.....	22
5.3.1 Ideointi.....	22
5.3.2 Genren asettamat vaatimukset.....	23
5.3.3 Formaatti.....	23
5.3.3.1 Kansien toteutus ja kuvittaminen.....	24
5.3.3.3 Typografia ja logo.....	25
6 Tulosten pohdinta ja arviointi.....	25
7 Yhteenveto.....	26
Lähteet	

Liitteet

1 Johdanto

Opinnäytetyöni käsittelee kuvan, tekstin ja musiikin vuorovaikutusta metallimusiikissa. Otan huomioon työssäni niin tekniset kuin luovatkin kysymykset. Keskityn kuitenkin erityisesti kokonaistaideteoksenluomiseen metallimusiikin näkökulmasta ja siihen, ovatko tekstin, kuvan ja musiikin väliset yhteydet välttämättömiä hyvän metallimusiikin synnylle vai onko teksti ja kuva ainoastaan lisuke hyvään musiikkiin. Haluan myös tutkia, miksi kuvan ja tekstin yhtyminen musiikkiin olisi tärkeää ja mitä sillä voidaan saavuttaa.

Asiaa lähdin tutkimaan tekemällä pitkäsoiton ja tarkastelemalla sen syntyprosessia. Mikä musiikin synnylle oli tärkeää ja mikä ei. Pyrin tarkastelemaan kuvitusten ja tekstin vaikutusta musiikkiin sekä niiden keskinäistä vuorovaikutusta.

Opinnäytetyöni mediatekona toimii levy Goatron: The House of the Goat. Sen tekeminen alkoi 2002 kuvitusten muodossa ja kuvitusten kautta tarina eteni teksteiksi ja tähän tekstiin sävelsin tunnelmaan sopivan musiikin. Kanssani sävellyksiä ja tekstejä on käynyt läpi Goatron-yhtyeen toinen jäsen. Levy sisältää 11 kappaletta, jotka kaikki muodostavat yhtenäisen tarinan levyille. Haluan tutkia juuri tämän levyn syntyä siksi, että siinä yhdistyy erityisellä tavalla kuvan, tekstin ja musiikin vuorovaikutus.

Työn eteneminen kokonaiseksi teokseksi kesti viisi vuotta ja alkoi muodostua ensin tarinoiden ja kuvien muodossa. Vasta sitten päätin säveltää musiikin vastaamaan noiden teosten tunnelmaa ja pyrkiä samalla tekemään onnistuneen metallimusiikkiteoksen. Oli pohdittava miten musiikin, tekstin ja kuvan saisi tukemaan toisiaan ja muodostamaan näin vaikuttavamman elämyksen. Oli myös pohdittava minkälaisia vaikutuksia aiemmin on ollut kansilla ja teksteillä metallimusiikkiin. Mitä on jo tehty ja mikä olisi uutta? Minkälaisilla viittauksilla ja tyyliseikoilla haluaisin liittää teokseni nimenomaan metallimusiikin yhteyteen.

Toki musiikilliset vaikutteet tulivat automaattisesti raskaammasta rock-musiikista, jota olen lapsesta asti kuunnellut. En kuitenkaan halunnut tyytyä tekemään vain tavallista rock-levyä vaan tahdoin lähestyä asiaa hieman monimutkaisemmin. Mietin, mitä kuvat ja teksti voisivat antaa sävellykselle ja lähdin tekemään työtä kuvien perusteella. Halusin myös musiikillisesti lähestyä tekstien ja kuvien tunnelmia. Tutkin myös paljon metallilevynkansien taustoja ja kuva-aiheita. Halusin tietää, miten ne

ovat eri aikoina vaikuttaneet musiikin syntyyn ja suosioon ja miten voisin itse hyödyntää näitä asioita omassa työssäni.

Aiemmin metallimusiikissa esimerkiksi King Diamond käytti teksteissään ja sävellyksissään punaisena lankana tekstejään, jotka muodostivat kauhutarinoita henkilöineen, tapahtumineen ja vuoropuheluineen. Hän sävelsi kappaleiden tunnelmat vastaamaan henkilöiden ja tapahtumien tunnelmien kulkua.

Tähän miltei Wagnerilaiseen tyyliin säveltää olen pyrkinyt keskittymään myös The House of the Goat –levyssä. Olen yhdistelemällä modernia rokkia ja King Diamondin tavoin elokuvallisia ja oopperallisia elementtejä yrittänyt saavuttaa tekstien tunnelmaa ja tarinan henkilöiden tunteita musiikin edetessä. Olen halunnut tutkia musiikkiteoksen onnistumista myös kuvien ja tekstien kannalta. On tärkeää lukea lausesisältöjä ja tulkita niiden sisältämiä tunnetiloja, jotta sävelkulkua voi ohjailla oikeaan suuntaan. Wagner kirjoitti tästä runsaasti teoriaa ja siitä Bryan Magee antoi siitä hyvän esimerkin kirjassaan *Aspects of Wagner*: ”Jos lauseessa puhutaan rakkaudesta ja ilosta, ovat ne molemmat myönteisiä tunteita eikä sävelen tai soinnun tarvitse lauseen aikana vaihtua. Jos taas puhuttaisiin rakkaudesta ja surusta, tulisi soinnun vaihtua kesken lauseen, sillä sanojen sisältö vauhtuisi synkemmäksi.” (Magee, 11)

Halusin omaan tarinaani tuoda jotain myös saduista ja tarinoista, mikä metallimusiikille on hyvin tyypillistä.. Täten liitin osaksi tekstejäni vanhanaikaisen opetuksen, joka esimerkiksi grimmin saduissa usein oli. Kuvituksiini halusin myös tuoda samanlaista henkeä kuin vanhoissa satukuvituksissa. Grimmin sadut toimivat myös innoittajana tekstien ja kuvien luomiselle. Kuitenkin halusin välttää Grimmin veljesten kristillistä näkökulmaa opetuksiin ja heidän tapaansa sensuroida tarinoitaan suuremmalle yleisölle sopiviksi. On tärkeää pohtia tarinoiden ja kuvitusten alkuperää, jotta ne voi luontevasti liittää teokseen tarpeellisenä osana.

2 Lyhyesti metallimusiikista

Koska työssäni käsitellään metallimusiikkia on hyvä aluksi määritellä hieman, mitä se tarkoittaa. Metallimusiikki on populaarimusiikin alalaji, jonka erityispiirteisiin kuuluu hyökkäävä ja aggressiivinen sointi. Metallimusiikki hyödyntää perinteisiä bändisoittimia, kitaraa, bassoa, koskettimia sekä rumpuja. Riippuen metallimusiikin tyylistä laulu voi olla joko puhdasta, perinteistä laulua, oopperaan viittaavaa laulua tai vailla melodiasisältöä olevaa räähkimistä, örinää. Kitaroissa vallitsevat hyvin voimaakkasti särjetyt äänet ja sekä rummut että basso soittavat vuoroin raskaita ja raivokkaita komppeja.

Metallimusiikki on syntynyt 1970-luvulla. Se jaetaan moniin eri alalajeihin, melodioden, rytmien sekä erityisesti tekstien perusteella. Metallimusiikkiin kuuluu yleisesti ottaen kuitenkin synkät teemat ja tekstit. Metallimusiikin alalajeja ovat muun muassa death metal, black metal, doom metal sekä power metal.

Metallimusiikki hyödyntää kappaleissa voimasointuja, jotka koostuvat yhdestä ainoasta intervallista. Yksi vahvoista esiin tulevista erikoispiirteistä metallimusiikissa on tritonuksen käyttö. Tritonus on intervalli, joka keskiajalla tunnettiin ”paholaisena musiikissa” ja sen käyttöä vältettiin sen riitasointuisuuden vuoksi. Metallimusiikki lainaa myös hyvin paljon taidemusiikista, mutta se luokitellaan musiikillisesti populaarimusiikiksi. (Wikipedia, <http://fi.wikipedia.org/wiki/Metallimusiikki>)

Heavy rockia pidetään usein metallimusiikin synonyyminä. Käsitteet on kuitenkin yritetty erottaa toisistaan siten, että varsinainen metalli on raskaampaa ja yleensä tyyliltään ja sanoituksiltaan synkempää. Metallimusiikissa esiintyy useammin kauhuromantiikkaa, painajaisia ja synkkiä ydinsotamaisia visioita. Musiikillisesti heavy rock on selkeästi metallimusiikkia lähempänä 1960-luvun blues-musiikkia..

3 Wagnerilainen kokonaistaideteos

Työssäni pohditaan musiikin, tekstin ja kuvan vuorovaikutusta ja niiden muodostamaa kokonaisuutta metallimusiikin näkökulmasta. Onkin mielenkiintoista pohtia onko löydettävissä tapaa yhdistää tämä wagnerilaiseen sävellystapana ja kokonaistaideteokseen. Siksi käydään läpi, mitä wagnerilainen kokonaistaideteos tarkoittaa.

Richard Wagner uudisti oopperaa monelta osin ja rikkoi totuttuja kaavoja. Hänen päämääränään oli luoda oopperasta kokonaistaideteos, jossa runo, musiikki ja visuaaliset tekijät täydentävät toisiaan yhtä merkittävinä elementteinä. Hänen mielestään vain säveltäjä saattoi tietää, millaisia musiikin tekstien tulisi olla. Wagnerin musiikki perustuu paljolti taitavaan johtoaiheen käyttöön. Johtoaiheen tarkoitus on pitää yllä teoksen musiikillista yhtenäisyyttä symboloimalla tiettyä henkilöä, tapahtumaa tai tunnelmaa. (Wikipedia, http://fi.wikipedia.org/wiki/Richard_Wagner)

Wagnerin kokonaistaideteosteorioissa oli paljon aukkoja ja virheitä, mutta niiden merkitys oli silti huomattava, jopa oopperataiteen ulkopuolella. (Magee, 15).

Wagnerin tyyliässä tutkitaan tunteiden ilmaisun mahdollisuuksia laajasti. Wagnerin musiikki on usein hyvin dramaattista ja elämyksellistä. Orkesterilla on vähintään yhtä suuri rooli kuin laulajillakin. Se kommentoi tapahtumia lavalla, vihjailee tuleviin tapahtumiin ja muistelee aiemmin tapahtuneita asioita. Orkesterilla on siis melko samanlainen rooli kuin kuorolla antiikin Kreikan näytelmissä. (Wikipedia, http://fi.wikipedia.org/wiki/Richard_Wagner)

4 Kuvien ja teemojen merkitys ja kehitys metallimusiikissa

Heavy rock –musiikin varsinaisesta synnystä voidaan olla ja ollaan montaa eri mieltä, mutta jokainen asiasta kiinnostunut pitää ensimmäisenä Heavy metal -bändinä kuusikymmentäluvun lopulla perustettua englantilaista Black Sabbathia. Heidän ensimmäinen levynsä Black Sabbath, joka julkaistiin alkuvuodesta vuonna 1970, teki toki musiikillisesti lähtemättömän jäljen musiikin historiaan, mutta myös sen kansitaide sisälsi viitteitä synkkään ja mystiseen tyyliin, josta kehittyi tavaramerkki metallibändeille.

On työn onnistumisen kannalta tarpeellista käsitellä kansitaiteen kehittymistä metallimusiikin mennessä eteenpäin ja jakautuessa mitä erilaisimpiin alalajeihin, jotta olisi itse valmis valitsemaan mediateon levykokonaisuuteen oikean visuaalisen ilmeen. On syytä kiinnittää huomiota myös vaihtuvien levyformaattien vaikutuksesta kansitaiteeseen sekä heavy metal –kansien saamaa vastaanottoa valtavirran keskuudessa.

4.1 Alkutaival

Black Sabbathin debyyttin julkaisu antoi alkusysäyksen uudelle musiikkityylille, joka oli raskaampaa ja synkempää kuin mikään aiemmin kuultu. Tämän tuli toki näkyä myös kansitaiteessa, joka ikävä kyllä jäi yhdeksi ainoista Black Sabbathin onnistuneista kansista. Ironisesti yhtyeellä oli enemmän todella surkeita levynkansia kuin klassikoita. Kun ensimmäisen levyn kannessa oli vainoava kuvitus noitamaisesta hahmosta metsän laidassa, joka tuki täydellisesti musiikin synkkää tunnelmaa, oli seuraavan levyn kansi hirvittävän typerä kuva miehestä, joka hyppää metsästä shortseissa ja oranssissa paidassa heiluttaen miekkaa kypärä päässä (Aldis & Sherry, 16). Kuitenkin synkkyyden lisäksi bändin ensimmäinen levy antoi toisenkin leiman metallimusiikin kansiin. Levyn silloiseen LP-koteloon painettiin sisäpuolelle mustalle pohjalle iso ylösalaisin käännetty risti, joka viittasi basisti Geezer Butlerin okkultistiseen taustaan, mutta joka oli myös levy-yhtiön osoittama myyntikikka. Mitään todellista kristinuskon vastaisuutta bändiin ei sinänsä liittynyt, mutta markkinointikikkana se toimi mainiosti. Toisaalta se käynnisti heavy metallissa suositun okkultistisen symboliikan viljelyn, mikä teki monista tulevista levynkansista kielletyn ja jännittävän näköisiä, mutta aiheutti myös metallimusiikin joutumisen sensuurin ja paheksunnan kynsiin. Heidän viimeinen mainitsemisen arvoinen kantensa lienee vuonna 1973 ilmestynen Sabbath Bloody Sabbathin kansi, jossa demonien riivaamaa mies vääntelehtii sängyllä. Klassikoksi muodostunut kansi esitteli musiikkimaailmalle myös ensimmäisen kerran luvun 666, joka on jäänyt pysyväksi osaksi metallimusiikin kuvituksia. Black Sabbath oli myös pioneeri heavy metal –lyriikan saralla. He kirjoittivat demoneista, noidista ja sodasta synkkään tyyliinsä, ja tekivät tien myöhempien metalliyhtyeiden teksteille.

1970-luku ei Black Sabbathin lisäksi tarjonnut mainittavia heavy metal –levyjä eikä varsinkaan kansikuvia. Joitain heavy rock –bändejä, kuten AC/DC ja Kiss kuitenkin pidetään metallimusiikin vaikuttajina ja kahdeksankymmentä luvulla monet metalliyhtyeet seurasivat kansitaiteessaan juuri näitä bändejä.

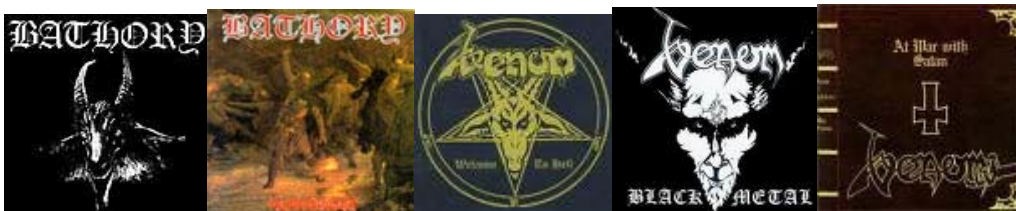
4.2 Kaksijakoinen 80-luku

80-luvulla metallimusiikki ei enää ollut kovin uusi ja jännittävä lajityyppi ja se kaipasi koristelua, jotain piristystä kiinnostavuuden säilyttämiseksi. Tämä aiheutti sen, että osa uusista bändeistä lähti korostamaan rock-musiikin maallisempaa puolta, seksiä, huumeita ja väkivaltaa, kun taas jotkut bändit pyrkivät erottumaan viemällä satanallista ja synkkää imagoaan pidemmälle. Metallimusiikin ongelma oli myös radiosoiton vähyys, mikä teki ehdottoman tärkeäksi kansien huolellisen suunnittelun. Niiden tarkoitus oli saada aikaan ostopäätös ilman, että ostaja olisi koskaan aikaisemmin kuullut yhtyeen musiikkia.

Yhtyeet kuten Mötley Crüe, Twisted Sister ja Wasp sekä monet muut alkoivat käyttää kansissaan kuvia itsestään meikeissä ja nahkaan ja metalliin pukeutuneina. Vaihtoehtoisesti kansissa esiteltiin seksikkäitä ja vaarallisen näköisiä naisia. Myös hiustyyli saivat suurellisia, jopa huvittavia mittakaavoja. Joka tapauksessa tämänkaltaiset metallibändit halusivat näyttää rankalta ja hyvältä ja tuoda sen esiin nimenomaan levynkansien avulla. Tämä vaikutti usein todella huvittavalta ja monet bändit näyttivät naurettavilta rinnastettaessa heavy metallin stereotyyppisen synkkyyden kanssa. Mutta tämä olikin vastaveto 80-luvun kansien toiselle ääripäälle, jossa synkempien kuvitusten lisäksi viljeltiin paljon lohikäärmeitä, miekkoja ja muita fantasia-aiheita (Aldis & Sherry, 50). Teksteissäkin nimenomaan sadut ja tarinat saivat enemmän tilaa. Myytit ja sadut ovat muodostaneet pohjan hyvin monille teksteille metallimusiikissa ja tietyt teemat ja tarinat toistuvat usein. Hyvänä esimerkkinä toimii esimerkiksi Goethen Faust.

Toisen ääripään menossa sekä musiikillisesti että ulkoasultaan ja levynkansiltaan vahvasti poispäin perinteisestä metallityylistä ottivat muutamat bändit Black Sabbathin alustaman synkän imagon ja työnsivät sitä asteen eteenpäin. Bathory, Venom ja erityisesti tanskalainen Mercyful Fate loivat kukin omanlaisensa ilmaisutyylin ja ulkoasun, mutta yhteistä heillä oli yleisön haastaminen satanallisilla viittauksilla. Nämä kolme yhtyettä muodostivat pohjan *black metalin* synnylle. Ruotsista ponnistanut Bathory otti aluksi kansiinsa vuohia ja muita paholaisesta muistuttavia

kuvituksia. Myöhemmin nämä viittaukset vaihtuivat kuitenkin pohjoismaiseen viikinkijumaltarustoon. Venom, jonka satanallisuus oli vähintäänkin kieli poskessa tehtyä, julkaisi kuitenkin kolmen ensimmäisen levynsä kansissa kuvituksia, jotka toistuvat edelleen monissa yhteyksissä levyjä kuvitettaessa. Welcome to Hell, Black Metal sekä At War with Satan Olivat kaikki kuvituksiltaan provosoivia niiden okkultistisen ja kristinuskoa vastustavan ulkoasunsa takia. Erityisesti Welcome to Hell, joka esitteli pentagrammin keskellä olevan vuohenkuvan ja sanskritinkielistä tekstiä on jäänyt elämään metallimusiikin kuvituksissa.

Mercyful Fate lähestyi samaa aihetta hieman hienovaraisemmin. Yhtyeen vokalisti ja vannoutunut satanisti King Diamond maalasi sanoituksissaan synkeitä eeppisiä tarinoita ja kansien täytyi tietysti sopia tyyliin. Demonit ja pääkallot, jotka olivat upeasti maalattu värittivät tummemmaksi muutenkin pahaenteistä yhtyettä. Falsettilaulu ja teatterimaiset lavashowt sekä vokalistin käyttämät kasvomaalaukset kruunasivat lavalla sen, minkä synkät kannet olivat aloittaneet. Myöhemmin King Diamond julkaisi liudan soololevyjä, joista erityisesti 80-luvun puolella ilmestyneet Abigail, ”Them” ja Conspiracy ovat kansiltaan klassista metallia. Kaksi ensin mainittua esittelivät kansissaan perinteistä kauhua, jota heavy metal niin mielellään kansissaan viljelee. Conspiracy puolestaan esitteli King Diamondin rankan lavaimagon. Juuri tämä kansi yhdistikin kierolla tavalla metallimusiikin jakaantuneet kansikuvanäkemykset. Jopa siinä määrin, että Kiss-yhtye haastoi King Diamondin oikeuteen väittäen, että tämän kasvomaalaus, lavashow ja Conspiracyns kansikuva muistuttaa liikaa heidän omaa imagoaan. Conspiracysta on myös sanottu, että perinteisempi lähestymistapa kansikuvaan olisi voinut auttaa sen myyntiluvuissa edeltäjänsä ”Them”:in tasolle yli kahteensataantuhanteen myytyyn levyyn (Popoff, 232). King Diamond oli myös teksteiltään poikkeava artisti. Soolourallaan hänen levynsä on kahta lukuun ottamatta kokonaisia kauhutarinoita, joiden tunnelmien ja tapahtumien mukaan musiikki vaihtelee. Hän äänialojen vaihteluilla ja tarkoilla sävellyksellisillä ratkaisuilla pystyi luomaan opperamaisen kauhutunnelman levyilleen.

Edellä mainitusta kaksijakoisuudesta erottui kuitenkin 80-luvun kaikkein suosituimmat yhtyeet. Metallica, joka ponnahti kuuluisuuteen vuonna 1983 ilmestyneellä Master of Puppets –levyllään viljeli kansissaan sotaisia ja jopa hieman kantaaottavia kuvia. Heidän toinen levynsä Ride the Lightning esitteli kannessaan sähkötuolin, johon levyn nimikin viittasi. Master of Puppetsin kansi oli täynnä hautaristejä ja yhdessä roikkuu sotilaan kypärä. (Ian Christe) Samaa musiikillista suuntaa edusti Slayer, joka kansissaan kuitenkin viljeli okkultistista aineistoa ja perinteisiä demoniaiheita.

Toinen poikkeus valtaosaan heavykansista oli englantilainen Iron Maiden, joka otti debyyttilevynsä kanteen taiteilija Derek Riggsin maalaaman kuvan, jossa hirviökasvoinen heavy metal –fani seisoo Lontoon yössä. Tämän jälkeen ”Eddie” olikin vakioaihe yhtyeen kansikuvissa ja heidän jokaisessa levyssään tähän päivään asti esiintyy kyseinen hahmo. Yhtye sai kuitenkin myös osansa paheksunnasta liityen musiikin ja kuvitusten satanallisuuteen julkaistuaan klassikkoalbuminsa The Number of the Beast, jonka kansikuvassa paholainen piti Eddie-hahmoa sätkynukkenaan. Albumin nimikappaleen teema oli jokseenkin päinvastainen syytöksiin nähden.

4.3 Synkkä 90-luku

4.3.1 *Death metal*

80- ja 90-lukujen taitteessa metallimusiikkiin alkoi syntyä lukuisia uusia tyyliuuntia, joista yksi raadollisimmista ja mielenkiintoisimmista oli suunta nimeltä death metal. Nimensä suuntaus sai lyriikoiden ja kuvitusten aihepiireistä, jotka saattoivat edelleen pyöriä demoneiden yms. ympärillä, mutta jotka yhä useammin käsittelivät väkivaltaa, kuolemaa sekä sairauksia.

Niin sanoitukset kuin kuvituksetkin olivat usein varsin yksityiskohtaisia kuvauksia kaikesta mahdollisesta iljettävästä ja kansia koristivatkin pääkallot, suolenpätkät, ruumiit sekä luurangot. Mm. englantilainen Carcass (suom. raato) otti yhteen levynsä kanteen valokuvan ihmisestä, jonka pää oli ammuttu kappaleiksi. Ehkä aikakauden kuvituksia parhaiten valottava esimerkki on Yhdysvalloista ponnistanut Cannibal Corpse, jonka kansia on kautta aikojen sensuroitu läpinäkymättömin muovein. Heidän kansissaan toistuu kuvat, joissa zombiet kiduttavat ja silpovat ihmisiä mitä iljettävimmän tavoin. Ei siis liene mikään ihme, että valtavirrassa tällaista on katsottu hieman epäilevästi.

Toinen arka aihe, jota death metal –yhtyeet niin mielellään käyttivät levyjensä kansissa oli ydinsota tai sota yleensäkin. Sienipilvet, panssarivaunut ja kuolleet sotilaat olivat mitä parhainta materiaalia bändeille, jotka halusivat shokeerata eivätkä välittäneet yleisön kauhistuneista reaktioista.

Huvittava yksityiskohta, joka usein tulee esiin juuri death metal –bändien yhteydessä, on ”parental advisory” –tarrat, joita kahdeksankymmentä luvulta asti on käytetty varoittamaan vanhempia ostamasta lapsilleen ”sopimattomia” levyjä. Wasp-yhtyeen ”Animal (Fuck Like a Beast)” –kappaleen sanoituksista alunperin aiheutunut tarrakäytäntö levisi nopeasti myös levyihin, joiden kansissa tai sisälehtisessä oli jotain arveluttavaa tekstiä tai kuvitusta. Tarrojen todellinen tarkoitus

meni siinä mielessä pieleen, että monesti levy, jossa tarra on, löytää helpommin ostajan hyllyyn. Varoitukset tekevät levyistä kielletyn hedelmän kaltaisia ja nostavat kansien shokkiarvoa entisestään.

4.3.2 Black metal

Death metalin suosion kasvaessa lähdettiin pohjolassa hakemaan sen rinnalle jotain vielä synkempää. Se minkä 80-luvun alussa Venom, Bathory ja Mercyful Fate aloittivat vietiin Norjassa saman vuosikymmenen lopulla äärimmäisyyksiin. Jos edellä mainituista bändeistä ainoastaan Mercyful Fate seisojensa takana, olivat Venomin Black metal –levystä suuntaukselleen nimen ottaneet norjalaiset täysin tosissaan.

Ensimmäinen norjalainen black metal –yhtye Mayhem sai aikaan suurta kohua levynkansillaan ja musiikillaan, mutta ennen kaikkea muulla toiminnallaan. 90-luvun alussa alkoivat nämä pahamaineiset soittajat saada ympärilleen kannattajia ja toisia bändejä, mistä seurasi sarja pahoinpitelyjä, murhia, kirkonpoltoja ym. kristinuskon vastustamiseen liittyvää. Myös kaksi Mayhemin alkuperäisjäsentä jäsentä kuoli. Toinen oman kätensä ja toinen yhtyeen kolmannen jäsenen käden kautta.

Myös kansitaiteessa mentiin tottakai äärimmäisyyksiin. Kannet olivat usein lähes tai täysin mustavalkoisia. Kontrastit vedettiin äärimilleen, jolloin kansissa maskeihin sonnustautuneet soittajat näyttivät todella demonisilta. Valkoinen naama ja mustat kuviot kasvoissa saivat tuekseen usein piikkejä, aseita ja tulta.

Kuolema oli läheinen aihe myös blackmetalisteille. Mayhemin alkuperäisen laulajan ammuttua itseään haulikolla päähän hänen yhtyetoverinsa kuvasivat häntä ensin levynkantta varten ja hälyttivät vasta sitten apua.

Black metalin levittyä myös muualle Eurooppaan on kansikuviin liittynyt myös hyvin paljon erotiikkaa ja goottilaista romantiikkaa. Vampyyrit ja muut yön eläjät ovat yleisiä aiheita näille

levyille. Yhden mainitakseni Cradle of Filth Englannista on julkaissut useita merkittäviä kansikuvia, joista 2006 lokakuussa ilmestyneen Thornographyn kansikuva muun muassa kiellettiin kokonaan ja kansi jouduttiin vaihtamaan, koska levy-yhtiö ei neuvotteluista huolimatta suostunut kantta julkaisemaan.

Black metal –yhtyeille oli ominaista myös bändilogojen todella epäselvä ja erikoinen kirjoitusasu. Logoihin liitettiin myös paljon okkultistisia tai kristinuskkoa vastustavia symboleita kuten pentagrammeja ja ristejä ylösalaisin.

Yleisesti ottaen erityisesti metallin saralla on aina ollut erittäin merkitsevää, millaiset kannet levyyn on valittu, sillä radiosoitto on aina ollut vähäistä eikä raskaampi metalli edelleenkään säväytä valtavirrassa. Etenkin nykypäivänä, kun LP-julkaisujen määrä on häviävän pieni (Vaikka se esimerkiksi blackmetalistien keskuudessa on ainoa oikea julkaisumuoto), on tärkeää, että kansi on huomattava ja tyylikäs, jotta mahdollisimman moni kiinnostuisi ostamaan levyn, vaikka kuva cd:n kannessa onkin pieni. Sensuurilta ja paheksunnalta metallimusiikki tuskin välttyy koskaan, mutta mitä pidemmälle ajassa mennään sitä vähemmän nykyinen kansikuvatyyli shokeeraa ja joudutaan taas keksimään jotain uutta.

5 Kuva, teksti, musiikki, kuva

The House of the Goat –levyn tekemisen voi jakaa helposti neljään osaan. Ensin oli kuvat, jotka toimivat katalysaattorina tarinalle. Tarinan synnyttyä kuvien pohjalta loin tekstit kappaleille tarinan pohjalta. Musiikki syntyi tukemaan tarinaa ja välittämään sen paremmin kuulijalle. Kun musiikki ja tekstit olivat valmiit, tarvittiin tälle kokonaisuudelle vielä kuvitus ja muu visuaalinen ilme. Tämä vaihe koostui vanhojen kuvien valinnasta levyn sisäkansiin, uusista kuvituksista sekä logosuunnittelusta, taitosta ja materiaalin painamiseen liittyvistä valinnoista. Levy oli alusta asti kokonaisuus, joka muodostui huolellisesti pienistä osista, jotka kaikki olivat tärkeitä kokonaisuudelle. Seuraavassa olen jakanut prosessin osiin ja tarkastellut niiden merkitystä työlle.

5.1 Tekstit

Aloin maalata kuvasarjaa Herr Goat –nimisestä ihmisvuohihahmosta vuonna 2002. Näitä maalauksia ja luonnoksia syntyi kaikenkaikkiaan noin kaksikymmentä, joista osa löytyy työni liiteosuudesta. Olin saanut idean hahmosta, joka oli painajaismainen pelon ruumiillistuma. Vuohi esiintyy kuvissa pahanteossa ja on monesti ilkeä nimenomaan lapsille. Vaikutteita kuviin olin saanut jo lapsena erilaisista saduista ja tarinoista. Näin ollen voidaan ajatella, että omasta prosessijärjestyksestäni huolimatta teksti ja konteksti oli syntyneet jo ennen kuvia. Olin omaksunut tapoja ja ajatuksia esimerkiksi Grimmin saduista ja tutkinut näitä tarinoita myös kuvitettuna painoksina. Tarinoiden opetukset ja synkkä maailmankuva alkoivat sitten myöhemmin muodostua omaksi tarinakokonaisuudeksi.

Kuivissani on aina mahdollista löytää jokin opetus. Olen halunnut tuoda kuviini vanhanaikaisen ajatuksen, että jos lapsia pelottelee tarpeeksi, he eivät ehkä tee asioita, jotka saattaisivat olla heille vaaraksi. Kuitenkin siten epätoivoisesti, ettei oikein tekemälläkään aina voi välttyä pahalta. Kuten Joka ilta kun, kun lappu sammuu –työssäni lapsi on mennyt kiltisti nukkumaan, mutta paholainen on silti sängyn vieressä. Kuvat muodostivat siis tarinan vuohesta, joka kävi taloissa kiusaamassa tuhmia lapsia. Mainittu kuvitus löysi tiensä myös levyn kansivihkoon.

Minua rupesi kuitenkin vaivaamaan tarinan vajavaisuus ja se ettei vuohihahmollani ollut oikein minkäänlaista syntytarinaa tai taustaa. Näin ollen aloin suunnitella tarinaa huomattavasti yksityiskohtaisemmassa muodossa. Tällöin totesin, että aihe sopisi mainiosti myös metallimusiikin

tekstiaiheeksi. Siirryin pois maalauksista ja aloin niiden pohjalta kehittää suomenkielistä tarinaa runomuodossa.

5.1.2 Tarinan ideointi

Jaoin tarinan yhdentoista otsikon alle. Halusin näiden osioiden avulla tuoda esiin tarinan, joka kattaisi pääkohdat maalauksieni sisältämistä tarinoista ja hahmoista. Lisäksi halusin toisen puolen tarinaa kertovan, kuinka vuohi on syntynyt ja miksi se on mitä on. Onko sen pahoille teoille jokin syy. Otsikoinnin jälkeen tein suunnitelman siitä, kuinka saisin kaiken taulujeni sisältämän informaation ja syntytarinan kerrottua siten, että kappaleiden tekstit eivät tulisi järjettömän pitkiksi. Tämä suunnitelma johti siihen, että päätin ottaa tarinan alkupuoliskolle yhden perheen, jonka kautta tarina kerrotaan. Näin ollen oli helppo sisällyttää taulujen aiheet yhden pienen ihmisryhmän kokemuksiin. Oli myös helppo saada tarinaan eri tunnelmia ihmisten ja heidän tunnelmiensa kautta.

5.1.3 Tarina suomeksi

Kun suunnitelma oli tehty, oli helppo lähteä kirjoittamaan tarinaa. Kirjoittamista siivitti se, että olin jo viiden vuoden ajan kehittänyt vuohihahmoa ja miettinyt tarinoita maalatessani. Näin ollen tekstien kirjoittaminen ei vienyt aloituspäivästä katsoen kuin kaksi viikkoa. Suurin ongelma oli tekstien venyminen osin liian pitkiksi. Jouduin tekemään paljon karsintaa ja poistamaan tarinasta joitain kohtia, jotka eivät antaneet tarinalle riittävästi.

Oli myös haastavaa kirjoittaa tekstit ilman valmista musiikkia. Sävellysprosessi alkoi siis vasta tekstien valmistuttua. Toisaalta on helppo kirjoittaa runotekstiä ilman musiikin tuomia rajoitteita, mutta valmis musiikki toisi valmiin pohjan tekstien kirjoittamiselle. Säkeiden pituus olisi helpompi suunnitella musiikin ollessa jo valmis. Tämä olisi myös helpottanut tekstien pituuden rajaamista.

Kaiken karsinnan ja tekstien kielellisen viimeistelyn jälkeen lopputulos oli varsin tyydyttävä. Olin saanut tuotua teksteissä esille kaiken, mitä olin kuvituksillani halunnut ja saanut syvennettyä kuvituksien tarinaa huomattavasti.

Suomenkielinen teksti ei kuitenkaan ollut markkinoinnin ja metallimusiikkigenren vaatimusten kannalta järkevä vaihtoehto. Metallimusiikki kuulostaa uskottavammalta, jos kappaleiden tekstit ovat englanninkielisiä. Toisekseen englanninkielisen musiikin levittäminen on huomattavasti helpompaa Suomen rajojen ulkopuolella. Erityisesti, kun tekee musiikkia, joissa sanat näyttelevät suurta roolia tunnelman luomiseksi.

5.1.4 *Tarina englanniksi*

Päädyimme siis yhtyeen toisen puoliskon kanssa siihen tulokseen, että tekstit täytyy kirjoittaa vielä kerran uudestaan, tällä kertaa englanniksi. Kääntäminen oli siinä mielessä haastavaa, että sitä ei tietenkään voi tehdä suoraan eikä samat sanat muodosta loppusointuja kuin suomessa. Tekstit oli siis mietittävä alusta loppuun uudestaan siten, että säe- ja tavumäärä pysyi samana, ja tarina ja sanojen merkitykset pysyivät muuttumattomana. Oli myös poistettava viittaukset joihinkin suomenkielisiin lauluihin ja sanontoihin ja korvattava ne, sillä ne eivät aukeaisi englanniksi ainakaan ulkomaisille kuulijoille. Tämä vei aikaa noin kaksi viikkoa, siten, että päivässä työskentelin keskimäärin neljä tuntia.

Valmistuessaan tekstit olivat kuitenkin huomattavasti lähempänä tavoitetta, jonka olin niiden suhteen asettanut itselleni. Tekstit sointuivat kauniimmin kuin suomeksi ja niiden soveltuvuus suunnittelemaamme musiikkityyliin oli erinomainen. Teksteistä syntyi kauhuelokuvamainen kokonaisuus, jonka tunnelma täytyisi sitten vahvistaa musiikillisilla ratkaisuilla.

5.2 Musiikki

Musiikki The House of the Goat –levylle syntyi kolmen viikon lähes tauottoman työn tuloksena, kun tekstit oli ensin saatu viimeisteltynä muotoon. Yhdentoista kappaleen sävellyksessä lähdettiin tekemään musiikkia nimenomaan kokonaisuuden ehdoilla. Harkitsimme tarkkaan mitkä tunnelmat teksteistä oli välitettävä kuulijalle musiikin keinoin. Mitkä tunnelmat olivat sellaisia, etteivät ne pelkän tekstin avulla avaudu riittävän suureksi kokemukseksi.

Musiikin äänitys oli huomattavasti aikaavievämpi prosessi. Levylle nauhoitettiin kitarat, basso, koskettimet, konerummut sekä kaikki lauluosuudet. Äänitysprosessi vei kokonaisuudessaan demoversioista lopulliseen tuotteeseen viisi ja puoli kuukautta. Tosin työtä ei tehty täysipäiväisesti muiden työkiireiden takia. Viiden ja puolen kuukauden aikana työtunteja kertyi päivää kohden keskimäärin kolme. Näin ollen työtunteja levyn äänitykseen kului yhteensä noin viisisataa.

Soittamisen hoidimme kokonaan itse. Minä soitin kitarat ja lauloin rankemmat lauluosuudet. Demoversioihin soitin itse myös bassot. Yhtyeen toinen jäsen soitti levylle bassot ja koskettimet sekä ohjelmoi rummut. Hän myös lauloi lead-laulut.

5.2.1 Sävellys

Kun tekstit olivat valmiina oli aika aloittaa sävellystyö. Pyrin säveltäessä välttämään kaiken metallimusiikin kuuntelua, jotten ottaisi liikaa vaikutteita mistään suunnasta. Toki olen kuunnellut metallia jo 20 vuotta, joten väistämätöntä on, että joidenkin suosikkien vaikutteet kuuluvat läpi. Tämä ei välttämättä ole kuitenkaan huono asia vaan saattaa tuoda kuuntelijalle mielle yhtymiä, jotka lisäävät jotain levyn tunnelmaan. Esimerkiksi seitsemännen raidan intro kuulostaa hyvin paljon King Diamond –yhtyeeltä. King Diamond on erikoistunut nimenomaan tarinalliseen kerrontaan ja koko levyn pituisiin kauhutarinoin. Hänen teksteihinsä löytyy viittaus myös omistani. Tämä saattaa lisätä kuulijalle tarinan vaikutusta ja kauhun tunnelmaa.

Sävellystyöni alkoi levyn toisesta raidasta. Kaiken kaikkiaan sävelsin siis yksin yhdeksän kappaletta. Kymmenes raita on syntynyt yhteistyössä Goatronin toisen jäsenen kanssa ja hän on myös säveltänyt levyn introraidan.

Kun aloitin sävellystä, pidin ensisijaisen tärkeänä, että tarinan tunnelma pystyttäisiin välittämään musiikillisin keinoin. Levyn tuli lähteä synkästi esittelynomaisella kappaleella, joka sopi ensimmäiseen lyhyeen esittely tekstiin. Tekstin tunnelma on varsin synkkä ja yksiselitteinen, joten koko intro mennään saman teeman siivittämänä. Intron jälkeen oli tärkeää, että toinen raita oli nopeatempoinen ja suoraviivainen kappale. minulle ei kuitenkaan ole ominaista tehdä aivan suoraviivaisia säkeistö-kertosäe –tyylisiä kappaleita, joten tähänkin raitaan tuli hieman vaikeaselkoisempi c-osa.

Kolmas raita Someone's at the Door edustaa tempoltaan levyn nopeinta kappaletta. Siinä tarina lähtee todella käyntiin ja kuulija temmataan mukaan menevällä kappaleella. Kuitenkin halusin tehdä kappaleen toisesta säkeistöstä hieman erilaisen tunnelmaltaan ja se onkin levyn elokuvamaisin kohta. Kosketinvetoinen melodia tuo hyvän tuen tekstien öiselle tunnelmalle. Tarinan uhkaavuutta lisää myös kappaleen kuiskaten laulettu viimeiset säkeet.

Levyn synkin kappale on ehdottomasti neljäs kappale Black Candles for the Black Goat. Nimi on erittäin ominainen synkemmälle metallikappaleelle ja on myös tyyllisesti hyvin lähellä perinteistä black metal –kappaletta, vaikkei black metal –musiikkia olekaan. (Määritelmältään black metal kappaleen tulee sisältää saatanallinen sanoma, mitä levyltämme ei löydy.) Kappale on hidastempoinen ja junnaava. Halusin säveltää mahdollisimman ahdistavan kappaleen kuvaamaan tekstin tilannetta, joissa lapset menettävät äitinsä vuohen valtaan ja joutuvat vuohen armoille. Tilanne on synkkä ja sävellyksen tuli edustaa juuri sitä. Tilanne laukeaa vasta tekstin lopussa, jossa myös kappaleen tunnelma ja rytmi vaihtuvat myös menevimmiksi, vaikkei tekstissä onnellista loppua olekaan. Kappaleen aikana kuullaan myös lisää elokuvallisia ja tarinallisia elementtejä ääniefektien muodossa. Väliosaa tarjoaa muun muassa tulitikkujen ääntä.

Viides ja kuudes raita ovat molemmat mukaansatempaavia ja reipastempoisia kappaleita. Tarina etenee maalailusta todelliseen toimintaan ja se täytyi näkyä myös kappaleiden rakenteessa. Ne ovat suoraviivaisempia ja nopeita rock-henkisiä kappaleita. Molemmissa on selkeä kertosäe ja hyvin tarttuvia melodioita. Viidenteen raitaan sävelsin kaoottisen mutta nopeasti etenevän väliosaa, joka kuvaa lasten hurjaa takaa-ajoa öisessä metsässä. Halusin tuoda hengästyttävän tunnelman kuvaamaan juuri tätä kohtaa tarinassa. kuudes raita päättyy surulliseen melodiaan, joka päättyy äidin itsemurhaan. Se on myös päätös tarinan ensimmäiselle osalle. Toinen osa kertoo nimenomaan vuohen synnyn ja päättyy opetukselliseen osioon.

Levyn seitsemäs kappale alkaa hiljaisella ja uhkaavalla kosketinintrolla. Se lähtee käyntiin ikään kuin leikitellen. Kappale vaihtuu kuitenkin nopeasti vauhdikkaaksi ja voimakkaaksi. Tarina kertoo, kuinka vuohikaan ei aina ole ollut läpeensä paha, mutta kuinka muiden pilkka ja hylätyksi tuleminen saattaa aiheuttaa vihaa ja katkeruutta. Tämä piti sävellyksessä ottaa huomioon raivokkaana rytminä ja nopeana tempona. Mukana on myös hulluutta kuvaavia kosketinosuuksia. Elokuvallisia elementtejä tarjoaa kappaleen kertosäkeessä olevat joukkohuudot.

Kahdeksas kappale on levyn tartin ja yksinkertaisin kappale. Siinä on selkeä säkeistö-kertosäerakenne. Tarina on synkimmässä kohdassaan ja sen vastapainoksi oli hyvä tuoda kappale, joka ei vie synkkyyttä niin pitkälle, että se olisi naurettavaa. Sopiva kontrasti musiikin ja tekstin välille toimii paljon paremmin luomaan mielipuolista ja likaista tunnelmaa.

Kolmen viimeisten kappaleen synty tapahtui lähes samanaikaisesti. Tarinan lopussa tekstien tunnelma tiivistyy ja kerronta siirtyy kuulijaan itseensä. Kappaleiden musiikki on myös synkempää ja teatraalisempaa kuin alkupään musiikki. Laulusäkeistöt ovat selkeitä ja pelkistettyjä ja kertosäkeet aggressiivisia tai synkkiä.

5.2.2 Äänitys

Äänitys hoidettiin täysin itsenäisesti ilman ammattikäyttöön tarkoitettua studiota. Halusimme tutkia mahdollisuuksiamme tehdä levy mahdollisimman halvalla, mutta silti siten ettemme joudu tekemään epätyytyttyviä ratkaisuja äänimaailman suhteen.

Tietokoneet mahdollistavat nykyään äänityksen lähes kaikille soittimille kotiooloissa. Ainoastaan rummut totesimme ongelmallisiksi. Rumpujen soittaminen yöaikaan kerrostalossa ei tullut kuuloonkaan, joten valitsimme toisen tavan eli teimme rummut kokonaan tietokoneella ohjelmoimalla.

Toiseksi eniten ongelmia aiheuttivat lauluäänitykset. Laulaminenkaan ei ole mahdollista asuinhuoneistossa eikä se ole akustiikaltaan paras vaihtoehto. Seuraavissa kappaleissa onkin tarkoitus eritellä eri soittimien äänitysvaiheita ja -tekniikoita. Miksauskeen ja masterointiin en

tekstissä liiemmin puutu, sillä se ei mielestäni tuo tarpeellista tietoa aiheeni tutkimiseen. Toisekseen masteroinnin suoritti alan ammattilainen.

5.2.2.1 Kitarat

Kitaroiden äänitys tapahtui samalla tavalla sekä demovaiheessa että varsinaisten levyversioiden äänityksessä. Äänityslaitteena toimi tietokone sekä Amplitube Stealth Plug kitaraplugi. Stealth Plug on USB-väylään liitettävä kaapeli, jonka toinen pää laitetaan kitaran ulostuloon. Soitto siirtyy suoraan tietokoneelle ja sen voi tallentaa laitteen mukana tulevalla äänitysohjelmalla. Laitteen mukana tulee myös vahvistinmallinnin, jonka avulla voi käytännössä hakea soittoonsa minkälaisen soundin tahansa. Soittaja voi toisin sanoen simuloida haluamaansa studioäänitystilannetta ja siellä käytettäviä laitteita. Vahvistinmallinnin ja äänitysohjelma eivät toimi ikävä kyllä samaan aikaan, joten jouduin tallentamaan haluamani äänimaailmat mallinninohjelmassa ja tuomaan ne äänitysohjelman raitoihin suotimina, jotta saisin soittooni äänitystilanteessa haluamani soundin.

Varsinaiset soitot tein siten, että kaikki rytmikitaraosuudet soitin kahteen kertaan, jotta saisimme tarpeeksi vahvan kitaravallin kappaleisiin. Lead-kitarat soitin kerran. Nämä raidat sitten siirsimme rumpukoneohjelmaan siten, että rytmikitarat olivat molemmat omina raitoinaan ja lead-kitarat ominaan. Tämä järjestely antoi huomattavasti enemmän valinnanvaraa miksausvaiheessa kuin vaihtoehto, jossa olisimme laittaneet kaikki kitarat samalle raidalle. Jälkimmäistä vaihtoehtoaakin kokeilimme, mutta se ei tuottanut tyydyttävää lopputulosta.

5.2.2.2 Rummut ja ohjelmointi

Päätimme hyvin varhaisessa vaiheessa levyntekoa tehdä rummut koneella. Rumpujen äänittäminen oikeilla rummuilla olisi vaatinut liikaa rahaa ja järjestelyjä tuotantoaikaan nähden. Näin ollen päätimme selvittää hyvät ohjelmat rumpujen tyylikkääseen konetuotantoon.

Ensimmäinen versio levyn rumpuraidoista tehtiin Fruity Loops –ohjelmalla, joka on varsin monipuolinen ja käyttökelpoinen ohjelma. Kitararaidat pilkottiin pieniin osiin ja tuotiin rumpuohjelmaan, jonka jälkeen pätkään tehtiin rumpukomppi. Kun pätkiä laitettiin sitten peräkkäin

saatiin rumpuraidat yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Vasta tämän jälkeen varsinaiset kitararaidat soitettiin rumpuraitojen mukaan.

Näin työskennellen saatiin erittäin hyvä komppipohja kappaleisiin. Kuitenkin osoittautui, ettei Fruity Loops tarjoa oletusarvoisesti kovinkaan luonnollisen kuuloisia rumpusampleja, mikä sai meidät etsimään toista vaihtoehtoa ohjelmalle. Ongelmana oli myös, ettei ohjelma ollut kovin suopea monimutkaisemmille rytmityksille.

Lopulliset rummut toteutettiin Addictive Drums –ohjelmalla. Sen ominaisuudet olivat kaikin puolin paremmat kuin edeltäjänsä. Rummut kuulostivat nyt luonnollisemmilta ja rytmien kanssa oli mahdollista pelata loputtomiin. Lautaset, jotka aikaisemmin tuottivat ongelmia, saatiin myös kuulumaan hyvin ja niihin löydettiin luonnolliset soundit. Tarkoitus ei alunperinkään kuitenkaan ollut tehdä koneellisen kuuloista jälkeä vaan korvata rummut koneella äänitysteknisistä syistä.

5.2.2.3 Bassot

Bassot äänitettiin demovaiheessa samalla tekniikalla kuin kitaratkin. Kuitenkin kävi nopeasti ilmi, että Stealth Plugin ominaisuudet eivät riitä tuottamaan tarpeeksi selkeää ja vahvaa bassosoundia. Ongelma ratkaistiin äänittämällä bassot luonnollisemmalla tavalla. Eli vahvistin mikitettiin ja ääni ohjattiin audio I/O:n kautta tietokoneelle. Näin päästiin lopputulokseen, jossa bassosoundissa kuuluu riittäväsi matalataajuuksisia ääniä, mutta myös sormien soittoon tuottamat äänet ja nyanssit.

5.2.2.4 Koskettimet

Kosketinosuudet oli helppo soittaa suoraan tietokoneelle, sillä niitä ei erikseen tarvitse mikittää. Koskettimia tehtiin osin myös tietokoneella, sillä rumpuohjelmaan sisältyi syntetisaattori, jolla pystyimme saamaan aikaan oikean soiton kuuloista jälkeä. Suurin työ oli valita ja äänittää koko levyllä yhtenäinen äänimaailma koskettimilla. Emme halunneet äänittää eri kappaleisiin koskettimia liian monella eri soundilla vaan kokonaisuus haluttiin pitää tarpeeksi suppeana ja yksinkertaisena. Valitsimme siis muutaman eri soundin, joita sitten käytimme halki levyn.

5.3 Kuvitus

Koska koko varsinainen levyntekoprosessi oli vähitellen alkanut kuusi vuotta sitten tietämättäni kuvituksistani, oli ensisijaisen tärkeää levykokonaisuuden onnistumisen kannalta, että levyn lopulliseen visuaaliseen ilmeeseen käytettäisi runsaasti aikaa. Oli selvää jo soittovaiheessa, että vanhoja kuvituksia ja erityisesti Herr Goat –hahmoa tultaisiin käyttämään osana levyn kansitaidetta. Kuitenkin halusin luoda kansiin myös metalligenrelle ominaisia piirteitä, mutta rikkoa niitä sopivasti luodakseni omaperäisen ja erottuvan ilmeen. Tämä piti ottaa huomioon kaikessa kuvittamisessa sekä logon ja typografian suunnittelussa. Myös tarinan vaikutteet ja alkuperä piti näkyä kuvituksissa. Grimmin satukuvituksille usein ominainen moniulotteisuus piti näkyä työssä. Halusin tuoda kuviin asioita, joita tarinassa ei muuten selviä, mutta jättää niihin tulkinnan varaa, joka selviää vasta, kun ne yhdistyvät muuhun kokonaisuuteen.

5.3.1 Ideointi

Kuvitusten ideointi lähti käyntiin äänitysten puolella välissä, kun olimme päättäneet, että yhtyeemme nimeksi tulee Goatron. Tämä mahdollisti sen, että pääsin jo suunnittelemaan nimeen ja bändin musiikkiin sopivaa logoa. Vasta, kun logo oli valmis, lähdin suunnittelemaan kansikuvaa sekä kansivihkon typografiaa ja taittoa.

5.3.2 Genren asettamat vaatimukset

Metallimusiikin teemat pyörivät usein fantasian, satujen ja erityisesti pimeiden voimien ympärillä, mikä on tuonut 40-vuoden aikana kansitaiteeseen paljon erilaisia synkkiä sävyjä. Koska musiikkimme kosiskelee tyyllillisesti nimenomaan 80–90 –lukujen raskaamman metallin tyyliä,

halusin tuottaa kannet, jotka olisivat toisaalta uskolliset lajityypille, mutta silti riittävän erottuvat ja omaperäiset.

Päädyin ratkaisuun, jossa kuvatyö ja typografia olivat tyyliltään hyvin lähellä black metal – levynkansiä. Piirrosjälki on tussilla tehtyä, hieman puupirroksen kaltaista ja todella yksityiskohtaista. Kuvitukset ovat mustavalkoisia tai sävytettyjä. Typografia on fraktuuraa. Tärkeää ei ole typografian selkeys vaan satumaisuus ja pahaenteisyys.

5.3.3 Formaatti

Kustannuksellisista syistä valitsimme levyymme tavallisen jewelcase-pakkauksen eli perinteisen muovisen cd-kotelon. Aiheeseen ja lajityyppiin olisi käynyt paremmin pahvinen digipak, mutta totesimme, että hinta on niin paljon suurempi, ettei digipakin käyttö olisi järkevää. Etenkin, kun julkaisukanavaa ei ole vielä olemassa ja kaikki tehdään omakustanteena. Tämä vaikuttaa siihen, että painosmäärä tulee olemaan ainoastaan 500 kappaletta. Pienissä painosmäärissä koteloiden hinta tulee digipakin kanssa suhteettoman kalliiksi.

Jewelcasen kansivihkoseen valitsimme 12 sivua. Tämä teki mahdolliseksi painaa kaikki levyn tekstit kansiin ja tilaa jäi riittävästi myös kuvituksille. Oli kuitenkin ensisijaisen tärkeää, että tarina olisi levyllä myös luettavassa muodossa.

5.3.3.1 Kansien toteutus ja kuvittaminen

Varsinaiset kuvitukset tein itse. Käytin välineinä tussia, vesivärejä ja kahvia. Vanhoista kuvituksistani käytimme kahta ja kanteen tehtiin kokonaan uusi kuvitus. Tämän lisäksi yhtyeen kahdesta jäsenestä tehtiin valokuvan ja piirroksen sekoituksesta koostuvat kasvokuvat.

Kuva-aiheita pohtiessani lähdin aluksi siitä ajatuksesta, että tekisin kuvituksen valinnan hyvin perinteisellä tavalla ja valitsisin jonkin kohdan tarinasta kuvitettavaksi. Lopulta kuitenkin totesin, ettei yksikään kohta tarinassa ole sellainen, että ainoastaan sen kohdan kuvittamalla voisi tuoda esiin tarinan hengen. Näin ollen päädyin ottamaan kuvituksen tavallaan varsinaisen tarinan ulkopuolelta. Kuitenkin siten, että se kuvastaisi tarinan aihetta ja henkeä. Vuohihahmo kuvassa täytyi tottakai olla, koska siitä koko prosessi on lähtenyt liikkeelle.

Tyylillisesti halusin tehdä synkät metallimusiikille ominaiset kannet. En kuitenkaan halunnut sortua helppoihin ratkaisuihin korostaakseni aiheen synkkyyttä vaan pyrin tekemään päinvastoin. Kannet eivät väreiltään ole kovinkaan synkät. Toki ruskea sävy on hieman ankea, surumielinen. Kuitenkin niin, että kun kuvitus muuten neutraalien kansien keskellä on todella synkkä, tuo sävyjen kontrasti siihen lisää uskottavuutta ja synkkyyttä. Viittaus omiin suosikkiyhtyeisiini oli myös asia, jonka halusin kansiin sisällyttää. Näin ollen lapsilla, jotka esiintyvät kansikuvassa on hieman tahritut kasvot ja niiden kontrasti on suuri. Olen hakenut samaa tunnelmaa kuin 90-luvun alun black metal – kansissa.

Vanhan valokuvan kaltaiset sävyt tuovat tarinan oikeaan aikakauteen. Samoin hahmojen vaatteet kansikuvassa tuovat viitteitä ajasta. Valokuvateemaa on jatkettu myös bändikuviin, jotta kokonaisuus pysyisi ehjänä.

Varhaisissa luonnoksissa vuohihahmo näytettiin ainoastaan varjona, mutta totesin lopulta, että sen tulisi näkyä kunnolla varsinaisessa hahmossaan. Päätin, että vuohi saisi kuulijan mielessä näyttää juuri sellaiselta, kuin miksi itse olen sen kuvitellut.

Vanhoista kuvituksista valittiin ne kaksi, jotka parhaiten istuivat tarinan pääkohtiin. Valinta ei ollut kovinkaan vaikea, koska kahden maalauksen aihe löytyy suoraan tarinasta ja näin ollen juuri ne olivat selkeät suosikit sisäkansiin.

5.3.3.3 Typografia ja logo

Logon suunnittelu lähti ajatuksesta, että bändille haluttiin merkinomainen logo, jota voisi käyttää painomateriaaleissa myös ilman kirjoitusta. Sen tulisi olla synkkä, mutta erota selkeästi erityisesti black metal -musiikille tyypillisestä epäselvästä logoasusta. Toisekseen logoon haluttiin selkeästi tuoda esiin vuohiaihe.

Lopullinen logo koostuu vuohenpäästä, joka on samalla T-kirjain, sekä bändin nimen loppuista kirjaimista. Se kuitenkin toimii myös pelkkänä vuohenpäämerkinä, eikä sen tekstillistä asua ole pakko aina käyttää. Merkki on selkeä ja hyvin tunnistettava.

Typografia sen sijaan toteutettiin hyvin perinteisesti. Kappaleiden tekstit painettiin antiikvalla ja otsikkoteksteissä käytettiin fraktuuraa. Justice-niminen kirjasin valittiin sen perinteisen metallimusiikkiin sopivan ulkoasun vuoksi.

6 Tulosten pohdinta ja arviointi

Pohdin ja tutkin työssäni tekstin, kuvan ja musiikin yhdistymistä taideteokseksi nimenomaan metallimusiikin näkökulmasta. Loin teoksen, joka ammensi vaikutteita kaikkiin osa-alueisiin eri puolilta ja pyrin järjestelmällisesti luomaan toimivan ja eheän kokonaisuuden ja katsomaan kuinka se tämän jälkeen istuu osaksi metallimusiikkia.

Viitteitä ja yhtäläisyyksiä löytyi omiin suosikkiyhtyeisiin, mutta myös kirjallisuuteen ja kuvitustaiteeseen, kuten työssä annan ymmärtää.

Levyn kannet toimivat lajityypilleen uskollisesti, mutta erottuen kaikkein suurimmasta massasta. Ne on luotu osaksi kokonaisuutta ja tuovat näkökulmia tarinaan, joita teksteihin ei ole mahdollista mahduttaa. Ilman kantta, jotkin tarinan osa-alueet jäisivät epäselviksi eikä henkilöiden aikakausi, ikä ja muut ominaisuudet niin hyvin valottuisi teoksen tutkijalle. Lopulta voidaan ajatella, että kuvitusten kautta tekstit ja musiikki saavat lopullisen muotonsa ja täydentävät tarinan.

Ilman tekstiä taas musiikki ja kuvat jäisivät kovin irrallisiksi. Kuulija ei ymmärtäisi, miksi musiikin tunnelma vaihtelee juuri siten kuin se levyllä vaihtelee. Miksi tietyt sävelet, sävyt tai soittimet on valittu. Kuvat yksin eivät pystyisi tätä kertomaan, ellei niitä olisi jollain tavalla linkitetty vastaamaan juuri tiettyä kohtaa kappaleessa. Teksti pitää koossa teosta, sillä se sisältää suurimman

osan tarinan informaatiosta. Kuitenkin sen tunnelma jäisi vajavaiseksi, laihaaksi, jos musiikki ei vaihtelullaan korostaisi sen tapahtumia. Kuulija jää musiikillisessa draamassa helposti ilman suurinta kokemusta, jos hän irrottaa tekstin ja musiikin omiksi kokonaisuuksikseen (Magee , 12).

Kuva ja tekstit toimivat tässä tapauksessa myös siltana, joka liittää musiikin omaan tyyllilajiinsa. En lähde sen tarkemmin luokittelemaan onko kyseessä heavy metal, dark metal, power metal tai jokin muu alalaji. Tyydyn vain toteamaan, että sen synkkä tarinallinen maailma yhdistettynä satumaisiin kuvituksiin ja raskaaseen, tunnelmallisesti vaihtelevaan musiikkiin liittää sen metallimusiikin tyyllilajiin. Näin ollen kuvan, tekstin ja musiikin yhteisvaikutus on tärkeää, jotta voimme luokitella musiikin omaan kategoriaansa. Musiikin kuluttaja voi heti vaikkapa kansikuvasta päätellä jotain musiikista ja levyn tekstillisestä sisällöstä.

Eri osa-alueiden vuorovaikutuksella voidaan myös saavuttaa rikkaampia sisältöjä. Kun musiikki hyödyntää aineistoa kirjallisuudesta ja kuvataiteesta, tulee siihen rikkaampi viitekehys ja sen kuuntelija voi poimia tunnelmia jo aiemmin nähdyistä tai luetusta. Tällöin tarinoiden ja musiikin tunnelma ja tarkoitus laajenee entisestään rikastuttaen taide-elämystä.

7 Yhteenveto

Tulin työssäni lopputulokseen, joka osoitti tekstin, kuvan ja musiikin saumattoman vuorovaikutuksen tuovan musiikin kuuntelijalle informaatiota, joka on tärkeää kokonaisvaltaisen elämyksen luomiselle. Kävin läpi metallimusiikin kuvitusten historiaa ja kerroin niiden synnystä ja vaikutteista. Otin esille asioita teksteistä ka kuvista, jotka ovat oleellisesti vaikuttaneet musiikkityylin kehitykseen ja mietin, miksi juuri metallimusiikissa on tärkeää, että musiikkia on tukemassa vankka kuvitus ja teksti. Työn yhteydessä loin pohdinnan tueksi äänilevyn, jonka kuvitusten, tekstin ja musiikin ja niiden toteutuksen oli määrä osoittaa työssä pohdittuja asioita. Levystä muotoutui kokonaisuus, joka ilman yhtä osa-aluetta ei toimisi yhtäläisenä elämyksenä. Musiikki, tekstit ja kuvat on sisällytetty työni liite-osioon.

Lähteet

Neil Aldis&James Sherry: Heavy metal thunder, 2006

Ian Christe: Sound of the beast, HarperCollins Publishers, 2003

Bryan Magee: Aspects of Wagner, Oxford university Press, 1988

Michael Moynihan&Didrik Söderlin: Lords of Chaos: The bloody rise of the satanic metal underground, Feral House, 1998

Martin Popoff: The top 500 heavy metal albums of all time, E C W print, 2004

Wikipedia: <http://www.wikipedia.org/>

Liitteet

The House of the Goat – Kappaleiden teksti

1. Deadly Play

Entered the house ye olde Sir Goat
He took away the bear and boat
And all the presents santa came with
And out he cast the children's likes
To let them die under winter skies

Close he stays to fly their kite
On this darkened funeral site
The bear is silent, snowdrifts sway
The child that died in deadly play

2. The Wraith

A tortured spirit
Might play with your soul
The stains in the curtains
His memories fold

He knows where your living
Skiing by the moonlight
He cuts through your dreams
Like a scythe cuts through life

O' thou old dead goat!
In the dark the nightmare host!
O' thou old dead goat!
In the dark the nightmare host!

In the den you will find
The marks of a cloven hoof
In the snow left behind
are the tracks of skis for you

So that once you may follow
The skier in the night
To go where once he was
A child without a light

And you will never want to rest
He will always be your guest

O' thou old dead goat!
In the dark the nightmare host!
O' thou old dead goat!
In the dark the nightmare host!"

3. Someone's at the Door

No love will show
No mercy is given
By sick and bitter things
this wretch is driven
Children beware
You will not dare
To grab the goat by it's horns
No saviour comes with crown of thorns

Can you hear it?
Someone's at the door
Can you hear the crying
A child, a mother, a whore

He knocks on your door
In search for a sanctuary
The last ill-fated mistake
To show hospitality

He comes without asking
And for eternity he stays
you'll serve the old black goat
to the end of your days

No love will show
No mercy is given
By sick and bitter things
this wretch is driven
Children beware
You will not dare
To grab the goat by it's horns
No saviour comes with crown of thorns

In the evening he wants to rest
Next to young mother, it is done best
The bed is soft and so is she
A nightly servant never free
A nightly servant never free
A nightly servant never free...

4. Black candles for the black goat

Mother is always tired
getting weaker still
No doctor could be hired
No help is found in pills

So children gather 'round me
and for your mother's sake
Help me start a bitter feast
or she could die before she wakes

Black candles for the black goat!
Black candles for the black goat!
Black candles for the black goat!
Black candles for the black goat!

I assume you're able to clean
and prepare a dinner for one
For a hungry goat just might
Break your neck my son

I will make it worth your while
I will show you how it's done
I will show what it's like in the dark
Where hearts will find no sun

Black candles for the black goat!
Black candles for the black goat!
Black candles for the black goat!
Black candles for the black goat!

Black candles for the black goat!
Black candles for the black goat!
Black candles for the black goat!
Black candles for the black goat!

Cross on your forehead
Walk the paths of the dead
The children of the silent house
In black from toe to head

In the window cloths of black
Black candles are burning low
And the stained old attic stairs
In the depths of night they go

5. Into Night's Arms

The chanting in your head
Is getting darker still
It burns and boils inside
your flesh and will

Onwards
Into night's arms
Through the woods
Over the mountains
Pierce the nightskies
and the stars
Through the drifts of snow
A path I'll show
You will now fetch me
A sacrificial lamb
Together feasting on blood
The time's at hand

Onwards, onwards!
Little boy!
Don't let your sister get ahead

You wouldn't want to
share your prey
Be bereft of all bloodshed

Raise your blade
towards the moon
Let it fall!
Take your sister
Take her soon
Don't let her fall!

To your mother
A joyful feast
A gift given with pride
You will see
how she grows strong
Fit to serve as goatlord bride

6. The Swing

Two were there who took the path
This cursed race
And only one has now returned
to your embrace

This I tell you, dearest wife
Your daughter's lost in woods
A wolf must have taken her life
To rest 'midst leaves and roots

And I must now be leaving too
I will join paths with evening
But I promise I'll return to you
Whenever you are dreaming

This I tell you, dearest wife
Your daughter's lost in woods
A wolf must have taken her life
To rest 'midst leaves and roots

This I tell you, dearest wife
Your daughter's lost in woods
A wolf must have taken her life
To rest 'midst leaves and roots

Stay alone in the night
I decorated the swing in the yard
With flowers, leaves and lights

I must now attend to my work
But to aid you and to help you choose
I pulled up high the noose

Stay alone in the night
I decorated the swing in the yard
With boys that flew their kites

I must now attend to my work
But to aid you and to help you choose
I pulled up high the noose

7. Witch

Even the soul of a blackened pest
Such as mister goat
Was not always so curse-infested
Rowing death's old boat

No such grief did he bear
Or dwell in cruel nightmares

But cruelty always comes with scorn
And so this wretch was born

Even the soul of a blackened pest
Such as mister goat
Was not always so curse-infested
Rowing death's old boat

No such grief did he bear
Or dwell in cruel nightmares
But cruelty always comes with scorn
And so this wretch was born

Witch!

Taught in evil secrets
He was taught well
A mother's gift to a son
To know black arts and hell

It mutilated his face
He came deformed
Inhuman sorcerer
By others scorned

Witch!

8. Will Tomorrow Bring the Dark?

*Black goat! Show me your horns!
Will tomorrow bring the dark?
For black is the soul I bear
Spattered with the Devil's mark*

Hidden in the barn
A murdered beast
The killer has closed it's eyes
to bless the deceased

Above the black remains
He turns to kneel
To let her drink the blood
The one who feels...
...no more

The hood shadows the face of a goat
The dark eyes have seen no sun
He never dwells in the light
In the floor lay the mother and son

*Black goat! Show me your horns!
Will tomorrow bring the dark?
For black is the soul I bear*

Spattered with the Devil's mark

*Black goat! Show me your horns!
Will tomorrow bring the dark?
For black is the soul I bear
Spattered with the Devil's mark*

Mother? Will tomorrow bring the dark?

Left alone in the shadows
Bloody curtains seal the window
A goat-faced boy by nature's whim
An axe in hand, true and grim

On his neck
Let the axe fall
The black blood
Has heard it's call

Mother? Will tomorrow bring the dark?
Mother? Will tomorrow bring the dark?

9. No Grave

Though I bathe in moonlight
I'm dead inside
An empty coffin nothing more
For the undertakers to hide

This wraith-like corpse
With no heart engraved
My soul has found it's place
I need no grave!

In your dreams my soul
Must be cleansed
The stains in the curtains
Your dreams depraved

This wraith-like corpse
With no heart engraved
My soul has found it's place
I need no grave!

10. Cold Poison

Always remember to comb your hair
And do whatever you're told
'cause if you don't, for just
a few coins You will be sold
To the horrid Mister Goat
He will catch your soul
And enter deep into your dreams
He'll eat you as whole

*Then you must enter gates of hell
Ringing the cursed dinner bell
And sit with Satan on a brink
With only cold poison to drink*

*Then you must enter gates of hell
Ringing the cursed dinner bell
And sit with Satan on a brink
With only cold poison to drink*

Always remember to make your bed
And pray whenever you are told
For if you don't, in the attic
A black mass he will hold

there you'll learn why it's good to behave
Many brats he has taken to grave
His candles have burned for hundreds of years
when fearful mothers have broken in tears

*Now you must enter gates of hell
Ringing the cursed dinner bell
And sit with Satan on a brink
With only cold poison to drink*

*Then you must enter gates of hell
Ringing the cursed dinner bell
And sit with Satan on a brink
With only cold poison to drink*

11. House of the Goat

The dreams have sewn the thread of night
A web of sweat for me to wear
The candles have all burned out
The darkest play is set

To room greets me
with a breath of cold
A crescent moon and the stars
Light my scars with their gold

*The memory cuts like a poisoned dart
The cloven hoof through my heart*

*Black candles burn
As I'm taking the oath
To godless horns
And the house of the goat*

*Black candles burn
As I'm taking the oath
To godless horns
And the house of the goat*

Take me to the coldest of nights
And release me from this vice called life

In my wake it's even darker, it seems
I'm better off in your dreams

*The memory cuts like a poisoned dart
The cloven hoof through my heart*

*Black candles burn
As I'm taking the oath
To godless horns
And the house of the goat*